

**ihalede Aşırı düşük teklif
açıklaması talep yazısında
önemli maliyet bileşenlerinin
belirlenmemesinin, ihale
konusu işin niteliği ve ihale
dokümanı kapsamında yapılan
düzenlemeler dikkate
alındığında, başvuruya konu
ihalede aşırı düşük teklif
açıklamalarının sunulmasına
ve sunulan açıklamaların da
sağlıklı bir şekilde
değerlendirilmesine imkân
tanınmadığı**

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Aşırı düşük teklifler" başlıklı 38'inci maddesinde "İhale komisyonu verilen teklifleri değerlendirdikten sonra, diğer tekliflere veya idarenin tespit ettiği yaklaşık maliyete göre teklif fiyatı aşırı düşük olanları tespit eder. Bu teklifleri reddetmeden önce, belirlediği süre içinde teklif sahiplerinden teklifte önemli olduğunu tespit ettiği bileşenler ile ilgili ayrıntıları yazılı olarak ister.

İhale komisyonu;

a) İmalat sürecinin, verilen hizmetin ve yapım yönteminin ekonomik olması,

b) Seçilen teknik çözümler ve teklif sahibinin mal ve hizmetlerin temini veya yapım işinin yerine getirilmesinde kullanacağı avantajlı koşullar,

c) Teklif edilen mal, hizmet veya yapım işinin özgünlüğü,

gibi hususlarda yapılan yazılı açıklamaları dikkate alarak, aşırı düşük teklifleri değerlendirir. Bu değerlendirme sonucunda, açıklamaları yeterli görülmeyen veya yazılı açıklamada bulunmayan isteklilerin teklifleri reddedilir.

Kurum, ihale konusu işin türü, niteliği ve yaklaşık maliyeti ile ihale edilme usulüne göre aşırı düşük tekliflerin tespiti, değerlendirilmesi ve ekonomik açıdan en avantajlı teklifin belirlenmesi amacıyla sınır değerler ve sorgulama kriterleri belirlemeye, ihalenin bu maddede öngörülen açıklama istenilmeksizin sonuçlandırılabilmesine, ayrıca yaklaşık maliyeti 8 inci maddede öngörülen eşik değerlerin yarısına kadar olan hizmet alımları ile yapım işleri ihalelerinde sınır değerinin altında olan tekliflerin bu maddede öngörülen açıklama istenilmeksizin reddedilmesine ilişkin düzenlemeler yapmaya yetkilidir. İhale komisyonu bu maddenin uygulanmasında Kurum tarafından yapılan düzenlemeleri esas alır.” hükmü,

Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'nin “Sınır değer ve aşırı düşük teklifler” başlıklı 59'uncu maddesinde “(1) İhale komisyonu verilen teklifleri değerlendirdikten sonra Kurum tarafından belirlenen yönteme göre sınır değeri hesaplar.

(2) Aşırı düşük teklif tespit ve değerlendirme işlemlerine ilişkin olarak, ihale ilanı ve dokümanında belirtilmek kaydıyla, üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkralardaki koşullar

çerçevesinde aşağıdaki seçeneklerden bir tanesi kullanılır.

a) Sınır değerin altında olan teklifler ihale komisyonunca aşırı düşük teklif olarak tespit edilir ve bu teklif sahiplerinden Kurum tarafından belirlenen kriterlere göre teklifte önemli olduğu tespit edilen bileşenler ile ilgili ayrıntılar yazılı olarak istenir. İhale komisyonu;

1) Verilen hizmetin ekonomik olması,

2) Seçilen teknik çözümler ve teklif sahibinin işin yerine getirilmesinde kullanacağı avantajlı koşullar,

3) Teklif edilen hizmetin özgünlüğü,

gibi hususlarda yapılan yazılı açıklamaları dikkate alarak aşırı düşük teklifleri değerlendirir. Bu değerlendirme sonucunda, açıklamaları yeterli görülmeyen veya yazılı açıklamada bulunmayan isteklilerin teklifleri reddedilir...” hükmü,

Kamu İhale Genel Tebliği'nin “Hizmet alımı ihalelerinde sınır değer tespiti ve aşırı düşük tekliflerin değerlendirilmesi” başlıklı 79'uncu maddesinde “79.1. Hizmet alımı ihalelerinde sınır değer aşağıdaki kurallara göre tespit edilir.

...

79.1.2. Personel çalıştırılmasına dayalı olmayan hizmet alımı ihalelerinde sınır değer;

SD: Sınır değeri,

YM: Yaklaşık maliyeti,

n: İhalenin ilk oturumunda teklif mektubu ve geçici teminatı usulüne uygun olduğu anlaşılan (Ek ibare: 29.06.2017-30109 R.G./2. md.) ve teklif tutarı yaklaşık maliyetin yüzde 60'ından düşük ve yaklaşık maliyetten yüksek olanlar dışındaki isteklilerin teklif sayısını,

T1, T2, T3...Tn: İhalenin ilk oturumunda teklif mektubu ve geçici teminatı usulüne uygun olduğu anlaşılan (Ek ibare: 29.06.2017-30109 R.G./2. md.) ve teklif tutarı yaklaşık maliyetin yüzde 60'ından düşük ve yaklaşık maliyetten yüksek olanlar dışındaki isteklilerin teklif bedellerini,

R: Sınır Değer Tespit Katsayısını

ifade etmek üzere;
$$SD = \left(\frac{T_1 + \sum_{i=2}^n T_i}{n+1} \right) \times R$$

formülüyle hesaplanır.

79.1.3. 79.1.2 nci maddede yer alan R değeri her yıl 1 Şubat tarihinden geçerli olmak üzere Kurum tarafından belirlenir ve ilan edilir. İhalenin konusu veya işin niteliğine göre Kurum tarafından farklı R değerleri belirlenebilir.

79.2. İhale ilanında ve dokümanında teklifi sınır değer altında kalan isteklilerden açıklama isteneceği belirtilen hizmet alımı ihalelerinde, aşırı düşük tekliflerin değerlendirilmesi aşamasında aşağıdaki düzenlemelere göre işlem tesis edilmesi gerekmektedir.

79.2.1. Aşırı düşük tekliflere yönelik açıklama istenmesine ilişkin yazıda, isteklilerin yapacakları açıklamalara esas olacak önemli teklif bileşenlerinin, bütün istekliler için aynı unsurları içerecek şekilde belirtilmesi zorunludur. Aşırı düşük teklif açıklaması sunulması için isteklilere üç (3) iş gününden az olmamak üzere uygun bir süre verilir..." açıklaması,

İdari Şartname'nin "İhale konusu işe ilişkin bilgiler" başlıklı 2'nci maddesinde "2.1. İhale konusu işin/alımın;

a) Adı: Antalya Gazipaşa Gökçeler Barajı Pompaj Sulaması Planlama Raporu ve Proje Yapımı

b) Türü: Hizmet alımı

c) İlgili Uygulama Yönetmeliği: Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği

ç) Yatırım proje no'su (yapım işlerinde): Bu madde boş bırakılmıştır.

d) Kodu:

e) Miktarı: Yaklaşık 750 ha alanın sulanması amacıyla suyun terfisi için gerekli terfi istasyonları ve regülasyon havuzlarının ve son regülasyon havuzundan sulama alanına iletimi sağlayacak, tüm hatların planlanması ve projelendirmesi işi.

Ayrıntılı bilgi idari şartnamenin ekinde yer almaktadır.

f) İşin yapılacağı/malın teslim edileceği yer: Gazipaşa/ANTALYA" düzenlemesi,

Anılan İdari Şartname'nin "Teklif ve sözleşme türü" başlıklı 19'uncu maddesinde "19.1. İstekliler tekliflerini, götürü bedel üzerinden vereceklerdir. İhale sonucu, ihale üzerinde bırakılan istekli ile toplam bedel üzerinden götürü bedel sözleşme imzalanacaktır." düzenlemesi,

"Teklif fiyata dâhil olan giderler" başlıklı 25'inci

maddesinde “25.1. Sözleşmenin uygulanması sırasında, ilgili mevzuat gereğince ödenecek ulaşım, sigorta, vergi, resim ve harç giderleri teklif fiyatına dâhildir.

25.2. 25.1. maddesinde yer alan gider kalemlerinde artış olması ya da benzeri yeni gider kalemlerinin oluşması hallerinde, teklif edilen fiyatın bu tür artış ya da farkları karşılayacak payı içerdiği kabul edilir. Yüklenici, bu artış ve farkları ileri sürerek herhangi bir hak talebinde bulunamaz.

25.3. Teklif fiyata dâhil olan diğer giderler aşağıda belirtilmiştir:

25.3.1. Yüklenicinin, sözleşmenin uygulanması sırasında ilgili mevzuat gereğince ödeyeceği her türlü vergi (KDV hariç), resim, harç ve benzeri giderler ile ulaşım, nakliye giderleri teklif fiyatına dâhildir.

25.4. Sözleşme konusu işin bedelinin ödenmesi aşamasında doğacak Katma Değer Vergisi (KDV), ilgili mevzuatı çerçevesinde İdare tarafından yükleniciye ayrıca ödenir...” düzenlemesi,

Jeoteknik Etüt Özel Teknik Şartnamesi’nin “İşin Kapsamı” bölümünde “Antalya Gazipaşa Gökçeler Barajı Pompaj Sulaması Planlama Raporu ve Proje Yapımı” işi kapsamında Jeoteknik yönden teknik ve ekonomik yapılabilirliği ortaya konan planlama raporu ve kesin proje raporu hazırlanacak ve bu raporların DSİ normlarına göre hazırlanması için gerekli olan tüm ana done, mühendislik jeolojisi çalışmaları yapılacaktır. Bu kapsamda proje kriterlerine uygun 8 adet toplam 80 m temel sondaj kuyusu, 40 adet araştırma çukuru açılarak yerinde 20 adet numune alınması ve laboratuvar deneylerinin yapılması, Antalya Gazipaşa Gökçeler Barajı Pompaj Sulaması Planlama Raporu ve Proje Yapımı Jeoteknik Etüt Raporu işini kapsar...” düzenlemesi yer almaktadır.

Söz konusu düzenlemelerden, aşırı düşük teklif sorgulamasının yapıldığı ihalelerde, idareler tarafından sınır değerin altında teklif veren isteklilerden aşırı düşük teklif açıklamasının istenileceği, sınır değerin altında teklif veren isteklilere gönderilecek olan aşırı düşük teklif açıklama talebi yazısında, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Aşırı düşük teklifler" başlıklı 38'inci maddesinde yer alan hükümler ile Kamu İhale Genel Tebliği'nin "Hizmet alımı ihalelerinde sınır değer tespiti ve aşırı düşük tekliflerin değerlendirilmesi" başlıklı 79'uncu maddesinde yer alan açıklamalar uyarınca, "teklifte önemli olduğu tespit edilen maliyet bileşenleri"ne yer verilmesinin ve isteklilerin yapacakları açıklamalara esas olan bahse konu önemli teklif bileşenlerinin, bütün istekliler için aynı unsurları içerecek şekilde belirtilmesinin zorunlu olduğu anlaşılmaktadır.

Yapılan incelemede, başvuruya konu ihalenin Devlet Su İşleri 13. Bölge Müdürlüğü Sulama Şube Müdürlüğü tarafından 22.09.2023 tarihinde götürü bedel üzerinden elektronik teklif alınmak suretiyle, açık ihale usulü ile gerçekleştirilen "Antalya Gazipaşa Gökçeler Barajı Pompaj Sulaması Planlama Raporu ve Proje Yapımı" işi olduğu, yaklaşık 750 ha alanın sulanması amacıyla suyun terfisi için gerekli terfi istasyonları ve regülasyon havuzlarının ve son regülasyon havuzundan sulama alanına iletimi sağlayacak, tüm hatların planlanması ve projelendirmesi işi kapsamında;

"Ön İnceleme Raporlarının hazırlanması,

Hidroloji Planlama Raporlarının hazırlanması,

Arazi Sınıflandırma ve Drenaj Planlama Raporlarının hazırlanması,

Tarımsal Ekonomi ve Kamulaştırma Planlama Raporlarının

hazırlanması,

Harita alımlarının yapılması,

Planlama Raporlarının Hazırlanması,

Temel Sondaj Talimatlarının İdareye Sunulması,

Jeoteknik Hizmetler, Etüt Raporu Hazırlanması,

Aplikasyon öncesi sulama şebekesi planlarının ve optimizasyon hesaplarının hazırlanması,

Aplikasyona Müstenit Genel Yerleşim Planı ve Plan ve Profil Tatbikat Projelerinin Hazırlanması,

Kamulaştırma Haritalarının hazırlanması,

Terfi İstasyonu ve Regülasyon Havuzu Projelerinin Hazırlanması,

Sanat Yapıları Projelerinin Hazırlanması,

İşin Yeşil Dosyalarının ve Proje Raporlarının Hazırlanması” işlerinin yer aldığı, işin süresinin 540 gün olduğu,

Söz konusu ihaleye 8 isteklinin teklif verdiği, bir isteklinin teklifinin EKAP’a kayıtlı olmayan iş deneyim belgesi beyan edildiği için değerlendirme dışı bırakıldığı, teklifi sınır değer altında olduğu tespit edilen 4 istekliden aşırı düşük teklif açıklamasının istenildiği, 2 isteklinin açıklama sunmadığı, ihalenin aşırı düşük teklif açıklaması uygun kabul edilen Yetkin Dizayn Enerji Müh. Hizm. Ltd. Şti. üzerinde bırakıldığı, açıklamaları uygun bulunan diğer istekli olan Gök-Su Müh. Proje Müş. İnş. Turizm Hizm. San. Dış Tic. San. ve Tic. Ltd. Şti.nin de ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif sahibi olarak belirlendiği, başvuru sahibinin teklifinin sınır değer üzerindeki ilk teklif olduğu tespit edilmiştir.

İdare tarafından teklifi sınır değerin altında olduğu tespit edilen isteklilere gönderilen 26.09.2023 tarihli ve “Beyan edilen bilgileri tevsik eden belgelerin sunulması ve/veya numune/demonstrasyon işlemlerine ilişkin ürün örneklerinin verilmesi/kurulumların yapılması/aşırı düşük teklif açıklamalarının sunulması” konulu yazıda “Antalya Gazipaşa Gökçeler Barajı Pompaj Sulaması Planlama Raporu ve Proje Yapımı işine ait ihalede tekliflerin değerlendirmesi sürecine geçilmiş olup, beyan ettiğiniz bilgi ve belgeleri tevsik eden ve EKAP veya diğer kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının internet sayfası üzerinden sorgulanamayan aşağıdaki belgeleri ekleri ile birlikte, İdari Şartnamenin 7.9. maddesine uygun olarak, 05.10.2023 tarihine kadar İdaremize sunmanız ve aşırı düşük teklif açıklamalarınızı 05.10.2023 tarihine kadar sunmanız gerekmektedir.

AÇIKLAMA:

Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinin 59/A maddesinin 10. bendi b) fıkrası, Kamu İhale Genel Tebliği 79. maddesi ve İdari Şartnamenin 33. maddesi gereğince sınır değeri hesaplanmış ve teklifiniz sınır değerin altında bulunduğundan aşırı düşük teklif olarak değerlendirilmiştir. Ön rapor ve planlama raporunun hazırlanması, harita çalışmaları, mühendislik jeolojisi çalışmaları, kamulaştırma planlarının hazırlanması, proje raporunun, plan-profilleri ve sanat yapısı projelerinin hazırlanması,

a) Hizmet sürecinin, verilen hizmetin ve gerçekleştirme yönteminin ekonomik olması,

b) Seçilen teknik çözümler ve teklif sahibinin hizmetin yerine getirilmesinde kullanacağı avantajlı koşullar,

c) Teklif edilen işin özgünlüğü, hususlarında belgelendirilmek suretiyle yapılacak yazılı açıklamalarınıza ihtiyaç

duyulmuştur.

Teklif açıklamalarınızı 05.10.2023 tarihine kadar DSİ 13. Bölge Müdürlüğü Sulama Şube Müdürlüğüne ulaştırmanız gerekmektedir...” ifadelerine yer verildiği, bu kapsamda;

“Ön rapor ve planlama raporunun hazırlanması,

Harita Çalışmaları,

Mühendislik Jeolojisi Çalışmaları,

Kamulaştırma planlarının hazırlanması,

Proje raporunun, plan-profilleri ve sanat yapısı projelerinin hazırlanması” işlerine ilişkin olarak açıklama istenildiği görülmüştür.

Aşırı düşük teklif açıklaması talep yazısında, yaklaşık maliyet hesap cetvelinde yer alan maliyet bileşenleri ile örtüşür şekilde ilgili işlerin başlıklarına yer verildiği, ancak bu başlıklar altında yaptırılacak olan işlerin hangi maliyet bileşenlerinin önemli teklif bileşeni olduğuna ilişkin bir belirlemenin yapılmadığı, ihale konusu işlerin kapsamında alt bileşenlerin bulunduğu, örneğin Jeoteknik Etüt Özel Teknik Şartname’si incelendiğinde, söz konusu iş kapsamında rapor yazımı, inceleme çukuru açma, örselenmiş numune alma, sondaj deliği açılması ve çeşitli laboratuvar çalışmalarının yer aldığı anlaşılmıştır.

Aşırı düşük teklif açıklaması talep yazısında önemli maliyet bileşenlerinin belirlenmemesinin, ihale konusu işin niteliği ve ihale dokümanı kapsamında yapılan düzenlemeler dikkate alındığında, başvuruya konu ihalede aşırı düşük teklif

açıklamalarının sunulmasına ve sunulan açıklamaların da sağlıklı bir şekilde değerlendirilmesine imkân tanımadığı anlaşılmaktadır.

Netice itibariyle, idarece sınır değerin altında teklif veren isteklilere gönderilen aşırı düşük teklif açıklama talebi yazısında önemli teklif bileşenlerinin belirlenmediği, dolayısıyla aşırı düşük teklif açıklamasının kamu ihale mevzuatına uygun şekilde yapılmadığı anlaşıldığından, idare tarafından teklifte önemli olduğu tespit edilen maliyet bileşenlerinin açık ve tereddütte mahal vermeyecek şekilde belirlenerek aşırı düşük teklif açıklamasının yeniden yapılması gerektiği sonucuna varılmıştır.

Toplantı No	: 2023/054
Gündem No	: 24
Karar Tarihi	: 01.11.2023
Karar No	: 2023/UH.I-1381